

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22717 - Infermeria Psiquiàtrica i de la Salut Mental
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	22717 - Infermeria Psiquiàtrica i de la Salut Mental
Crèdits	0,92 de presencials (23 hores) 2,08 de no presencials (52 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens Illes)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Joana Fornés Vives joana.fornes@uib.es	16:00	18:00	Dimecres	13/09/2017	25/07/2018	C-208 (Ed. Guillem Cifre)
María del Carmen Canet Cortés	12:30	13:30	Dijous	11/09/2017	11/02/2018	c-210
	13:30	14:30	Dimarts	11/09/2017	12/01/2018	C-208
Victoria González Cantarero victoria.gonzalez@uib.es	16:00	17:00	Dimarts	11/09/2017	12/01/2018	C-208
	14:00	15:00	Dilluns	12/02/2018	01/06/2018	C-208
Ana Isabel Mayorquín Segura	16:00	17:00	Dijous	11/09/2017	12/01/2018	C-210

Contextualització

Observacions: 1) Totes les denominacions que en aquest text apareguin en gènere masculí o femení, s'han d'entendre referides indistintament al gènere masculí o femení, segons el sexe del titular de qui es tracti. 2) Aquesta assignatura es desenvolupa sota l'emparament de la LOPD 15/1999, per la qual cosa no es permet cap tipus d'enregistrament de la mateixa sense el permís explícit del professorat, ni l'ús fraudulent del seu contingut o materials.

L'assignatura *Infermeria Psiquiàtrica i de Salut Mental* es troba situada dins la branca de Ciències de la Salut i forma part dels continguts bàsics de la Memòria Verificada per ANECA en els estudis d'Infermeria de la UIB. Pretén posar les bases de formació per aplicar cures d'infermeria a persones amb patologia mental.

Els continguts reforçaran allò après a l'assignatura de Ciències Psicosocials Aplicades a la Salut i s'introduiran conceptes bàsics de signes/síntomes patognòmics per entendre i actuar davant patologia mental. Es farà èmfasi especial en la importància de l'observació de la persona, la valoració dels processos mentals, i la motivació per a l'adherència terapèutica.

Els continguts més rellevants fan referència, de manera resumida, a: l'alteració de processos psicològics presents en la patologia mental, manifestacions clíniques que tenen com a component principal l'ansietat, principals trastorns de personalitat, trastorns de l'estat anímic, trastorns psicòtics, i trastorns de la conducta alimentària.

Es prega que totes les tutories i consultes on-line referents a l'assignatura es facin a través de la plataforma Moodle.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22717 - Infermeria Psiquiàtrica i de la Salut Mental
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Professorat

Joana Fornés Vives. Doctora en Psicologia. Diplomada en Infermeria. Veure més a: <http://www.uib.cat/personal/ABDI4MjE/>

Victòria González Cantarero. Psicòloga sanitària i organitzacional. Atenció Infanto-Juvenil i Adults. Experta en Trastorns de l'Aprenentatge i TDAH. Veure més a: <https://www.linkedin.com/in/victoria-gonzalez-psicologa/>

M. Carmen Canet Cortes. Diplomada en Infermeria. Diplomada en Fisioteràpia. Supervisora d'infermeria de la Unitat de Psiquiatria de Son Llàtzer (Palma).

Requisits

Recomanables

Malgrat aquesta assignatura no tingui requisits essencials, és recomanable haver cursat i superat l'assignatura Ciències Psicosocials Aplicades a la Salut. Igualment, a nivell personal es recomanable tenir: capacitat d'anàlisi, de síntesi i de reflexió. Així mateix, atès que s'haurà de treballar en grup, es considera important mantenir una actitud de respecte i flexibilitat vers els demés membres.

Observacions generals

L'actitud de l'alumne en les distintes activitats docents de l'assignatura s'ha d'adequar als valors de respecte, tolerància, treball en equip i empatia. Valors que han d'estar presents en la formació dels futurs Professionals d'Infermeria. Els comportaments contraris a aquests valors, tindran una repercussió directa i negativa en la qualificació numèrica obtinguda.

Es prega que totes les tutories i consultes on-line referents a l'assignatura es facin a través de la plataforma Moodle.

Competències

L'assignatura de *Ciències Psicosocials Aplicades a la Salut* té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen a continuació, les quals formen part del conjunt de competències establertes en els plans d'estudis adscrits a la branca de Ciències de la salut.

Específiques

- * CE3 - Capacitat per valorar, analitzar, planificar i avaluar situacions de salut susceptibles de cures d'infermeria, tant a la persona, com a la família i a la comunitat.
- * CE8 - Capacitat per treballar de manera cooperativa amb els propis companys/es, en equips multidisciplinaris i a diferents àmbits d'atenció.

Genèriques

- * CG1 - Capacitat para analitzar i sintetitzar la informació.
- * CG2 - Capacitat per organitzar la informació i planificar intervencions adients.
- * CG10 - Capacitat per raonar de manera crítica.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22717 - Infermeria Psiquiàtrica i de la Salut Mental
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

El continguts de la present assignatura pretenen donar resposta als **resultats d'aprenentatge** següents:

- _ Conèixer els principals trastorns psiquiàtrics.
- _ Valorar i analitzar les situacions de salut mental susceptibles de cures d'infermeria.
- _ Demostrar un estil de comunicació eficaç i terapèutic amb les persones que presenten problemes de salut mental.
- _ Planificar i proporcionar cures d'infermeria a persones amb problemes de salut mental i als seus familiars.

Continguts temàtics

- Tema 1. Perspectiva teòrica de valoració i atenció en infermeria de salut mental.
- Tema 2. Alteració de processos perceptius i cognitius.
- Tema 3. Trastorns que tenen com a component principal l'ansietat.
- Tema 4. Trastorn obsessiu-compulsiu.
- Tema 5. Trastorn per estrès posttraumàtic.
- Tema 6. Trastorns de l'estat d'ànim.
- Tema 7. Esquizofrènia i altres trastorns psicòtics.
- Tema 8. Trastorns de la conducta alimentària.
- Tema 9. Trastorns de personalitat.
- Tema 10. Psicofàrmacs i adherència terapèutica en salut mental.

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial (o autònom) previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes anteriorment.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball de l'alumne, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens (Palma), dedicat a l'ensenyament flexible a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació *Moodle* l'alumne tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb el professorat, un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics, propostes de pràctiques de treball, etc.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Lliçó magistral	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professor/a explicarà els continguts més importants de les unitats didàctiques. També es realitzarà un comentari sobre el mètode de treball aconsellat	15

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22717 - Infermeria Psiquiàtrica i de la Salut Mental
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			<p>i el material didàctic que ha d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.</p> <p>Competències que es treballaran: CG1, CG2, CG10.</p>	
Seminaris i tallers	Psicofàrmacs i adherència terapèutica	Grup mitjà (M)	<p>A través de diferents metodologies s'explicaran els psicofàrmacs més rellevants en el tractament de patologia psiquiàtrica, la forma d'administració, les precaucions a tenir en compte i les mesures per aconseguir adherència terapèutica.</p> <p>Competències que es treballaran: CE3, CE8, CG2.</p> <p>Cada alumne ha d'assistir als seminaris en el grup mitjà al qual està matriculat. L'assistència als seminaris no es obligatòria però sí molt recomanable per assolir de forma òptima les competències de l'assignatura. S'aconsella veure descripció de les activitats al cronograma i estudiar els documents recomanats.</p>	3
Seminaris i tallers	Valoració en salut mental	Grup mitjà (M)	<p>S'utilitzaran diferents metodologies (visualització de fragments de pel·lícules, documentals, presentació de casos, etc.) que permetran identificar i valorar dades d'interès per planificar cures d'infermeria en salut mental.</p> <p>Competències que es treballaran: CE3, CE8, CG2, CG10.</p> <p>Cada alumne ha d'assistir als seminaris en el grup mitjà al qual està matriculat. L'assistència als seminaris no es obligatòria però sí molt recomanable per assolir de forma òptima les competències de l'assignatura. S'aconsella veure descripció de les activitats al cronograma i estudiar els documents recomanats.</p>	3
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	<p>La prova consistirà en un examen global (durant el període d'avaluació complementària) dels continguts de l'assignatura vistos a les classes magistrals i als seminaris. És necessari aconseguir 5 punts sobre 10 (o la ponderació corresponent) per superar la prova.</p> <p>Competències que s'avaluaran: CE3, CE8, CG1, CG2, CG10.</p> <p>En cas de no superar la prova, l'alumne es podrà presentar a una recuperació d'aquesta matèria en el període d'avaluació extraordinària.</p> <p>La prova serà en castellà. Si algun/a alumne vol format en català ho ha de sol·licitar per escrit a la professora Victòria González, almenys en 15 dies d'antelació.</p>	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22717 - Infermeria Psiquiàtrica i de la Salut Mental
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les unitats didàctiques i proves avaluatives.	Després de l'exposició per part del professorat a les classes magistrals i seminaris, l'alumne haurà d'aprofundir en la matèria a través de l'estudi personal i de les lectures recomanades.	30
Estudi i treball autònom en grup	Treball teòric	Per indicació del professorat i en grups reduïts, l'alumne haurà de preparar i entregar un treball teòric vers una patologia concreta de salut mental. A principi de curs es donaran les pautes concretes. Competències que es treballaran: CE8, CG1.	22

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes a l'assignatura seran valorades mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació contínua (seminaris), i complementària (al finalitzar el semestre) o extraordinària. Els horaris i espais on es realitzaran les proves d'avaluació estaran especificades al cronograma de l'assignatura (plataforma Moodle). A la taula del següent apartat es descriu per a cada procediment d'avaluació, la tipologia (recuperable: R, no recuperable: NR), els criteris d'avaluació i el seu pes en la qualificació de l'assignatura.

En el cas de que l'alumne no obtingui una qualificació mínima de 5 sobre 10, l'assignatura romandrà suspesa. Per aprovar l'assignatura, l'alumne ha d'haver superat dos requisits:

- Obtenir un mínim de 5 sobre 10 (o la puntuació ponderada que pertorqui) a la prova d'avaluació complementària (examen).
- Que la suma de totes les activitats avaluatives, sigui igual o superior a 5.

Alumnes que no hagin superat l'assignatura en el període d'avaluació complementària, es guardaran les notes de les activitats No Recuperables fins el període d'avaluació extraordinària. D'acord amb l'article 26 del Reglament Acadèmic, *"en cas que un alumne obtingui per aplicació matemàtica dels pesos dels elements d'avaluació un resultat de 5 o superior però no superi l'assignatura perquè no ha obtingut la qualificació exigida en algun dels elements validadors, és a dir, els que són condició necessària per superar l'assignatura, la qualificació global que obtindrà serà un 4,5"*.

RECORDATORI IMPORTANT:

- El plagi es considera frau en l'avaluació a tots els efectes, per la qual cosa es regularà per l'establert a l'Article 33 del Reglament Acadèmic.
- Només es consideraran causes justificades d'absència de les avaluacions, les considerades al Reglament Acadèmic.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22717 - Infermeria Psiquiàtrica i de la Salut Mental
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Psicofàrmacs i adherència terapèutica

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	A través de diferents metodologies s'explicaran els psicofàrmacs més rellevants en el tractament de patologia psiquiàtrica, la forma d'administració, les precaucions a tenir en compte i les mesures per aconseguir adherència terapèutica. Competències que es treballaran: CE3, CE8, CG2. Cada alumne ha d'assistir als seminaris en el grup mitjà al qual està matriculat. L'assistència als seminaris no es obligatòria però sí molt recomanable per assolir de forma òptima les competències de l'assignatura. S'aconsella veure descripció de les activitats al cronograma i estudiar els documents recomanats.
Críteris d'avaluació	<ul style="list-style-type: none">_ Participació activa als seminaris._ Adequació de respostes a les qüestions plantejades pel professorat._ Adequació de les interpretacions dels textos treballats i claredat de les exposicions personals._ Capacitat per treballar en equip._ Presentació i adequació de les tasques sol·licitades.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Valoració en salut mental

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	S'utilitzaran diferents metodologies (visualització de fragments de pel·lícules, documentals, presentació de casos, etc.) que permetran identificar i valorar dades d'interès per planificar cures d'infermeria en salut mental. Competències que es treballaran: CE3, CE8, CG2, CG10. Cada alumne ha d'assistir als seminaris en el grup mitjà al qual està matriculat. L'assistència als seminaris no es obligatòria però sí molt recomanable per assolir de forma òptima les competències de l'assignatura. S'aconsella veure descripció de les activitats al cronograma i estudiar els documents recomanats.
Críteris d'avaluació	<ul style="list-style-type: none">_ Participació activa als seminaris._ Adequació de respostes a les qüestions plantejades pel professorat._ Adequació de les interpretacions dels textos treballats i claredat de les exposicions personals._ Capacitat per treballar en equip._ Presentació i adequació de les tasques sol·licitades.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	La prova consistirà en un examen global (durant el període d'avaluació complementària) dels continguts de l'assignatura vists a les classes magistrals i als seminaris. És necessari aconseguir 5 punts sobre 10 (o la ponderació corresponent) per superar la prova. Competències que s'avaluaran: CE3, CE8, CG1, CG2, CG10. En cas de no superar la prova, l'alumne es podrà presentar a una recuperació d'aquesta matèria en el període d'avaluació extraordinària. La prova serà en castellà. Si algun/a alumne vol format en català ho ha de sol·licitar per escrit a la professora Victòria González, almenys en 15 dies d'antelació.
Críteris d'avaluació	<ul style="list-style-type: none">_ Adequació de respostes a les qüestions plantejades._ Format de la prova: preferentment objectiva, però també hi pot haver algunes preguntes de resposta breu.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22717 - Infermeria Psiquiàtrica i de la Salut Mental
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

_ S'haurà d'aconseguir un mínim de 5 punts sobre 10 perquè ponderi a la qualificació global de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Treball teòric

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Per indicació del professorat i en grups reduïts, l'alumne haurà de preparar i entregar un treball teòric vers una patologia concreta de salut mental. A principi de curs es donaran les pautes concretes. Competències que es treballaran: CE8, CG1.
Criteris d'avaluació	<ul style="list-style-type: none">_ Capacitat d'anàlisi i síntesi._ Estructuració del treball._ Presentació de idees rellevants._ Claredat expositiva.

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Fornés, J., Gómez, J. (2008). Principales problemas de Salud Mental e intervención enfermera. Madrid: FUDEN.
- Fornés, J. (2012). Enfermería de salud mental y psiquiátrica. Valoración y cuidados, 2ª ed. Madrid: Médica Panamericana.
- Stuart, G. W., Laraia, M. T. (2006). Enfermería psiquiátrica. Principios y práctica. Madrid: Elsevier.
- Vallejo, J. (2015). Introducción a la psicopatología y psiquiatría, 8ª ed. Madrid: Elsevier-Masson.

Bibliografia complementària

- Fornés, J., Gómez, J. (2008). Evolución de los cuidados enfermeros en Salud Mental. Madrid: FUDEN.
- Fornés, J., Gómez, J. (2007). Psicopatología, diagnosis y terapéutica psiquiátrica. Madrid: FUDEN.
- Guías de Práctica Clínica del SNS: <http://www.guiasalud.es/web/guest/gpc-sns>
- Guías NICE de Práctica Clínica: <https://www.nice.org.uk/guidance>

Altres recursos

Mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle, l'alumne tindrà a la seva disposició una sèrie de recursos d'interès per a la seva formació, com documents electrònics sobre la matèria elaborats pel professorat responsable de l'assignatura i enllaços a Internet.

